

Interpellation S – Utveckla Region Gävleborgs förmåga att fånga upp barn som far illa

Socialdemokraternas politiska regionala prioriteringar för perioden 2024-2026 vilar på två utgångspunkter vilka bedöms särskilt angelägna att värna under rådande samhällsliga och politiska omständigheter i Gävleborg: barns och ungas villkor samt demokratins och folkbildningens ställning.

Barns hälsa påverkas av familjebakgrunden. Barn i Sverige med hög socioekonomisk status har 40–45 procent lägre sannolikhet att bli inskrivna på sjukhus än barn med låg socioekonomisk status. För psykisk ohälsa ligger skillnaden på 60 procent, för skador och förgiftningar mellan 30 och 40 procent. Effekten är något starkare för flickor än för pojkar och blir starkare i tonåren, och då särskilt för psykisk ohälsa. Barn som lever under ekonomisk utsatthet löper 131 procent högre risk att dö under barndomen, vilket motsvarar knappt 24 barn fler per 100 000 barn. Den sociala skillnaden är stabil över tiden.

Alla barn har rätt till att få växa upp under trygga förhållanden. Barn som far illa eller riskerar att fara illa är ett gemensamt samhällsansvar, men många barn som far illa kommer inte till socialtjänstens kännedom och kan därmed inte alltid få det stöd och skydd som de behöver från samhället. En sådan situation kan inte accepteras. Personal inom hälso- och sjukvården som i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa ska genast göra en anmälan till socialnämnden.

Trots hälso- och sjukvårdens samt tandvårdens lagstadgade skyldighet att anmäla, så kommer inte alla barn som far illa till socialtjänstens kännedom. Det sker en underrapportering från hälso- och sjukvårdens samt tandvårdens sida när det gäller anmälan av barn som misstänks fara illa till socialtjänsten. Detta gäller särskilt barn i förskoleåldern.

För att ytterligare förstärka arbetet med att upptäcka och orosanmäla fler barn som far illa i länet, finns anledning att mer systematiskt involvera också vuxna patienter som kommer i kontakt med hälso- och sjukvårdens verksamheter. Sannolikt är akutmottagning en särskilt viktig verksamhet att inkludera i ett förstärkt arbete.¹

Med anledning av ovan önskar jag fråga hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande (HSN) följande:

1. Delar ordf HSN uppfattningen att Region Gävleborg behöver öka ansträngningarna för att upptäcka barn som far illa?
2. Delar ordf HSN bedömningen att ytterligare involvera vuxna patienter i arbetet med att upptäcka barn som far illa samt därvid särskilt fokusera på akutmottagningarna i länet?
3. Är ordf HSN beredd att stödja en särskild pilotverksamhet enligt ovan mål och utformning?

Bollnäs 2024-01-05
Jan Lahenkorva, S

¹ Kliniska samt dokumenterade erfarenheter från Region Skåne tyder på att så är fallet:
skane.se/namndshandlingar/6899851/